

ISSN (print) 1991-0177

ISSN (online) 1999-818X

2011, №2

СЛОБОЖАНСЬКИЙ НАУКОВО-СПОРТИВНИЙ ВІСНИК

видами спорту. У II групі відповіді «так» були у кількості 56 %, «вагаюся із відповідю» – 24 %, «ні» – 18 %. У III групі хотіли б займатися новими видами 70 % респондентів, 15 % вагаються із відповідю та 15 % не хотіли б ними займатися. Таким чином, значна кількість студенток вищого педагогічного навчального закладу I-II рівня акредитації на заняттях з фізичного виховання виявили бажання займатися сучасними нетрадиційними видами спорту.

Висновки:

1. Аналіз анкетування показав, що студентки вищого педагогічного навчального закладу I-II рівня акредитації в цілому задоволені заняттями фізичним

вихованням; але серед 16–17-річних студенток виявлено малий відсоток бажаючих займатися, за умови вільного відвідування занять.

2. Результати анкети вказують на те, що з віком знижується інтерес до занять з фізичного виховання та зникає бажання займатися ними взагалі.

3. Значна кількість студенток виявили бажання займатися сучасними нетрадиційними видами спорту.

Перспективи подальших досліджень. У подальшому планується дослідження ефективності введення до змісту занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації нових нетрадиційних видів спорту.

Література:

1. Бабешко О. Уроки степ-аеробіки в школі / О. Бабешко, В. Завадич // Фізичне виховання в школі. – 2007. – № 3. – С. 35–39.
2. Василькова О. Досвід формування в учнів навичок здорового способу життя засобами фізичного виховання / О. Василькова // Фізичне виховання в школі. – 2007. – № 5–6. – С. 30–33.
3. Завадич В. Уроки ритмичної гімнастики у школі для старшокласниць / В. Завадич, Т. Ротерс // Фізичне виховання в школі. – 2005. – № 5. – С. 32–38.
4. Козетов І. Уроки художньої гімнастики для дівчат 10–11 класів / І. Козетов // Фізичне виховання в школі. – 2004. – № 1. – С. 31–35.
5. Оксюм П. Ставлення студенток вищого педагогічного навчального закладу до фізичного виховання / П. Оксюм, Л. Бережна, А. Шматкова // Теорія і методика фізичного виховання. – 2008. – № 2. – С. 11–14.
6. Павленко І. О. Фізичне виховання як провідний засіб зміцнення здоров'я майбутніх педагогів / І. О. Павленко, Т. Є. Криводуд, Л. І. Прийменко // Теорія і методика фізичного виховання. – 2010. – № 10. – С. 44–48.
7. Шевців У. Пошук шляхів підвищення інтересу дівчат-старшокласниць до шкільних уроків фізичної культури / У. Шевців // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2008. – № 2. – С. 94–96.

СОВРЕМЕННЫЕ ИННОВАЦИОННЫЕ ПОДХОДЫ К ОРГАНИЗАЦИИ ФИЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ ПО ФОРМИРОВАНИЮ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ СТУДЕНТОВ

Футогорий С. М.
Национальный университет физического воспитания и спорта Украины

Аннотация. Проведен анализ данных современной научной литературы, посвященной современным инновационным подходам к организации физкультурно-оздоровительной работы по формированию здорового образа жизни студентов. Эффективность физического воспитания студентов в Украине в настоящее время находится на явно неудовлетворительном уровне, занятия физической культурой в вузах не заинтересовывают, а, наоборот, вызывают негативные эмоции. Существенную роль в оптимизации этой ситуации играют повышение мотивации к использованию средств физической культуры в повседневной жизни, в том числе к занятиям по физическому воспитанию, как академическим, так и самостоятельным, и выбор адекватных средств компенсации дефицита повседневной двигательной активности. Неадекватность нормативных требований по физическому воспитанию и их оценок не способствуют решению основной задачи физического воспитания, а именно его оздоровительной направленности. Стратегической целью высшего образования должна стать создание среды, способствующей физическому и нравственному оздоровлению студентов, поддержанию уровня имеющегося здоровья, его укреплению, формированию навыков здорового образа жизни, воспитанию культуры здоровья,нейтрализующей и снижающей негативное действие внешних и внутренних средовых факторов, повышающей стresseустойчивость учащихся.

Ключевые слова: здоровье, здоровый образ жизни, физическое воспитание, студенты.

Анотація. Футогорий С. М. Сучасні інноваційні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з формуванням здорового способу життя студентів. Проведено аналіз даних сучасної наукової літератури, присвяченої сучасним інноваційним підходам до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з формуванням здорового способу життя студентів. Ефективність фізичного виховання студентів в Україні в даний час знаходитьсь на явно недовільному рівні, заняття фізичною культурою у вищих навчальних закладах не заці-

кавлють, а, навпаки, – викликають негативні емоції. Істотну роль в оптимізації цієї ситуації грають підвищення мотивації до використання засобів фізичної культури в повсякденному житті, в тому числі до занять з фізичного виховання, як академічних, так і самостійних, і вибір адекватних засобів компенсації дефіциту повсякденному рухової активності. Неадекватність нормативних вимог з фізичного виховання та їх оцінок не сприяють вирішенню основного завдання фізичного виховання, а саме його оздоровчої спрямованості. Стратегічною метою вищої освіти має стати створення середовища, що сприяє фізичному і моральному оздоровленню студентів, підтриманню рівня наявного здоров'я, його зміцненню, формуванню навичок здорового способу життя, вихованню культури здоров'я, що нейтралізує та знижує негативну дію зовнішніх і внутрішніх середовищних факторів та підвищує стресостійкість студентів.

Ключові слова: здоров'я, здоровий спосіб життя, фізичне виховання, студенти.

Abstract. *Futornyi S. Modern innovative organization of sports and recreation activities to promote physical fitness of students.* The paper analyzes the data of modern scientific literature on modern innovative approaches organization sports and recreation activities to promote physical fitness of students. The effectiveness of physical education students in Ukraine is currently the clearly unsatisfactory, physical education in high schools do not motivate, but instead - cause negative emotions. Significant role in the optimization of this situation are increasing motivation to use of physical culture in everyday life, including physical education classes as an academic, and independent, and the choice of adequate means of payment deficit of daily physical activity. The inadequacy of the regulatory requirements for physical education and their ratings are not conducive to solving the fundamental problem of physical education, namely, its improving orientation. The strategic goal of higher education should be to create an environment conducive to physical and moral improvement of students, maintaining the existing level of health, its strengthening, augmenting, the formation of physical fitness, a culture of health, neutralizing and reduces the negative effect of external and internal environmental factors that increase stress levels of students.

Key words: health, physical fitness, physical education, students.

Введение. Постановка проблемы. Анализ последних исследований и публикаций. Годы пребывания в вузе – важный этап формирования личности будущего специалиста. Возрастной диапазон студенческой молодежи является важным периодом формирования основных черт личности. Приспособление к новым условиям социальной жизни, формирование самостоятельного мировоззрения приводит к выявлению индивидуальных черт характера взрослого человека.

Физическая культура является важнейшим средством социального становления студентов – будущих специалистов в различных сферах профессиональной деятельности. Основа государственного стандарта физического воспитания в системе образования – учебные программы по физическому воспитанию. Они разрабатываются на основании утвержденных государственных стандартов образования разных уровней подготовки и нормативных документов, которые регламентируют организацию учебно-воспитательного процесса в учебных заведениях, утверждаются Министерством образования и науки Украины как базовые и определяют минимальный уровень обязательного физкультурного образования, умений, навыков и двигательного режима студентов, которое государство гарантирует на всех этапах обучения [4].

Для высших учебных заведений базовая программа по физическому воспитанию, в которой выделяются три основные формы физкультурной деятельности студентов, является нормативной:

1. Первая форма, реализуемая на академических занятиях в учебное время, предполагает комплексное решение трех групп педагогических задач: образовательных, воспитательных и оздоровительных с преимущественной образовательной направленностью.

2. Вторая форма предполагает активные занятия спортом во внеучебное время. Максимальное развитие двигательных способностей, обеспечивающих достижение высоких уровней спортивно-тех-

нического мастерства студентов, является приоритетным направлением при совместной реализации воспитательных и образовательных задач.

3. Третья форма – активный досуг студентов – предполагает организацию самостоятельных занятий во внеучебное время, использование различных форм и средств физической культуры [4].

По мнению И. М. Быховской, физическая культура «содержит большой потенциал воспроизведения личности как целостности; как существа не только сформированного, но и явленного в парадигме культуры; не только принимающего, но и воплощающего ценности культуры посредством себя как целостности, в своем телесно-духовном единстве [2]. Невостребованность этого потенциала неизбежно ведет к «частичности» человека, антикультурной по своей сути».

Министерство образования и науки Украины скратило общий недельный объем часов занятий студентов по всем предметам обучения с 36 до 30 часов, определяя часть этой нагрузки как самостоятельные занятия. Это, а также внедрение в учебный процесс кредитно-модульной системы вынуждает вузы сокращать объем часов по непрофильным предметам, к которым они относят и физическое воспитание. Как результат, в большинстве вузов объем учебной нагрузки по физическому воспитанию снижен до двух часов в неделю на II–III курсах без дополнительных занятий во внеучебное время. В результате этого резко снижается эффективность занятий по физическому воспитанию относительно решения проблем гиподинамии, укрепления здоровья, развития профессионально важных физических и психофизиологических качеств [13].

Сегодня, к сожалению, мы можем констатировать тот факт, что безопасность, привлекательность и контроль выполнения программ двигательной активности не всегда доступны для студентов: велосипедные и пешие маршруты являются, скорее, исключением, чем правилом. В то же время рекреационных программ для массового участия недостаточно для всех желающих.

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

Связь работы с важнейшими научными программами или практическими заданиями. Работа выполняется согласно Сводному плану научно-исследовательской работы в сфере физической культуры и спорта на 2011–2015 гг. З.1. «Усовершенствование программно-нормативных основ физического воспитания в учебных заведениях».

Цель работы – рассмотреть современные инновационные подходы к организации физкультурно-оздоровительной работы по формированию здорового образа жизни студентов, определить пути ее дальнейшего совершенствования.

Изложение основного материала исследования. Результаты исследований ряда ученых указывают на то, что эффективность физического воспитания студентов в нашей стране в настоящее время находится явно не на удовлетворительном уровне, занятия физической культурой в вузах не заинтересованы, а, наоборот, вызывают негативные эмоции [5; 6; 11]. Существенную роль в оптимизации этой ситуации играют повышение мотивации к использованию средств физической культуры в повседневной жизни, в том числе к занятиям по физическому воспитанию, как академическим, так и самостоятельным, и выбор адекватных средств компенсации дефицита повседневной двигательной активности. Неадекватность нормативных требований по физическому воспитанию и их оценок не способствуют решению основной задачи физического воспитания, а именно, его здравоохранительной направленности.

Многие специалисты отмечают, что стратегической целью высшего образования должно стать создание среды, способствующей физическому и креативному оздоровлению студентов, поддержанию уровня имеющегося здоровья, его укреплению, приумножению, формированию навыков здорового образа жизни, воспитанию культуры здоровья, нейтрализующей и снижающей негативное действие внешних и внутренних средовых факторов, повышающей стрессоустойчивость учащихся [11; 12].

Круг ценностных ориентаций и мотивов приобщения студентов к занятиям физической культурой и спортом достаточно широк и разнообразен. Это могут быть: ориентации на главную ценность человека – здоровье, на профилактику и лечение заболеваний, на здоровый образ жизни, физическую раковацию и приятное времяпрепровождение, на получение положительных эмоций, на развитие физических качеств и красивое телосложение, на возможность личных достижений и удовлетворения садового честолюбия, на закалку характера и желания испытать, утвердить себя и самосовершенствоваться. Не менее сильными могут быть необходимость отлучаться и разрядить нервно-психическое напряжение, избавившись от вредных привычек, ответственность за будущее потомство [5; 7].

Так, по данным многочисленных опросов, для студентов в настоящее время приоритетными являются: желание сформировать красивую, привлекательную фигуру, устраниТЬ её дефекты, укрепить здоровье, улучшить самочувствие и работоспособность, потребность в двигательной активности. Студенты в большей степени интересуются формированием анатомического телосложения, укреплением здоровья, развлечениями и положительными эмоциями, спор-

том [5].

И хотя каждый из этих названных студентами мотивов (ценностных ориентаций) достаточно силен, исследования в студенческой среде показывают, что на практике более чем у 50 % студентов полностью отсутствует проявление активности к физкультурной деятельности в свободное время [5; 10].

По мнению В. И. Ильинича, полезность и необходимость занятий физической культурой и спортом большинством студентов осознается, но, по-видимому, основными препятствиями на пути их реализации являются обычная лень, нежелание или неспособность делать над собой усилия, преодолевать себя, а также отсутствие у многих в более раннем и восприимчивом возрасте опыта двигательной активности, прецедента личного яркого, сильного переживания, связанного с этим [5]. На приобретение этого опыта, формирование ценностных ориентаций и мотивов занятий физкультурой и спортом во многом и направлен на учебный процесс физического воспитания.

На основе теоретического исследования, предварительного изучения степени сформированности умений здорового образа жизни, опыта преподавания С. В. Салько [10] разработана методика формирования умений здорового образа жизни студентов, включающая здоровьесформирующую модель образовательного процесса, обновлённое содержание образования, актуализацию знаний и интеграцию межпредметных связей с использованием современных активных форм и методов обучения. Основу методики составляют следующие компоненты: мотивационно-формирующий, включающий дисциплину физическая культура с оздоровительно-реабилитационной направленностью и спецкурсы, предусматривающие поэтапное изучение дисциплин: «Духовное и физическое здоровье» – направлена на формирование мотивации здорового образа жизни в условиях первого этапа; «Основы здорового образа жизни» – направлена на формирование знаний и умений здорового образа жизни на втором этапе; «Комплексные оздоровительные технологии» – с целью формирования профессиональной компетентности профилактической медицины на третьем этапе; интегративный – включает дисциплины Государственного образовательного стандарта, дополненные темами о здоровье и здоровом образе жизни, позволяющие интегрировать и актуализировать знания и умения здоровьесбережения у студентов в течение всего периода обучения в колледже; практико-деятельностный, включающий соответствующим образом организованные профильную и преддипломную медицинские практики, способствующие закреплению теоретических знаний и практических умений здорового образа жизни, применения их в реальных условиях.

Приобщение человека к здоровому образу жизни следует начинать с формирования у него мотивации здоровья. Формирование мотивации должно базироваться на двух важных принципах: возрастном и деятельностном. Первый принцип гласит: воспитание мотивации необходимо начинать с раннего детства. Второй принцип утверждает: мотив здоровья следует создавать через оздоровительную деятельность по отношению к себе, т. е. формировать новые качества путем упражнений [3].

Стіль здорової життя визначається різними мотивами. Серед них слід виокремити головні:

- мотивація самосхронення; суть мотива сводиться до того, що людина не здійснює будь-яких дій, якщо вони угрожають її здоров'ю та життю;
- мотивація підчинення етнокультурним вимогам; людина підкоряється етнокультурним вимогам тому, що хоче бути рівноправним членом суспільства та жити разом з його членами в гармонії;
- мотивація отримання задоволення від здоров'я; відчуття здоров'я приносить людині радість, тому вона буде зробити все, щоб завжди бути в добром стані та в хорошому настрої;
- мотивація можливості самосовершенствування; у здорового людини фізическі, психіческі, інтелектуальні можливості гораздо більші, ніж у нездорового;
- мотивація можливості маневрувати; здоровий людина може змінити професію, переселитися з однієї кліматичної зони в іншу, вінчує себе свободним, незалежним від зовнішніх умов;
- мотивація можливості сексуальної реалізації; сексуальна потенція чоловіків та жінок знаходить в прямій залежності від здоров'я та також можливості народження фізіологічно полноценного під часності;
- мотивація досягнення максимально можливої комфорту; людиначує себе максимально комфорто, розкошно, якщо у неї немає якої-небудь фізического або психіческого дискомфорту [5; 6].

На особе місце системи образовання в збереженні та підвищенні здоров'я підлітка покоління вказують багато українських учених [1; 9]. Однак реальні в училищному процесі учреждень вищого образовання отслідження здоров'я не виконується недостаточно послідовно, оскільки відсутнє функціональне розуміння значення збереження та укріплення здоров'я.

Основу системи фізичного виховання студентів становить нормативний підхід, сущністю якого є зведення до виконання обов'язкових та єдиних для всіх сверху спущених вимог та нормативів, що в корені протиорічить ідеї індивідуального підходу до розвитку та виховання учнів. Все це сприяло погоні за кількісними показниками та тому, що з поля зору педагогів (системи) випав головний об'єкт їх діяльності – людина з її почуттями, думками та потребами. Це привело до протиоріччя між суспільством та лінією, а точніше, між предложеннями для обов'язкового використання засобами та методами фізичного виховання учащихся молоді та потребами формуючоїся лінії [7; 8; 11].

В останні роки значителі розширилися проблематика дослідження використання засобів фізичної культури в оздоровлюючих цілях. В то ж час, необхідно констатувати тот факт, що студенти мають чрезвычайно низкий рівень знань як про фізическій культурі відповідно, так і про здоровому образі життя в частності. Між тим, в умовах функціонування та розвитку постіндустріального та інформаційного суспільства у студентів, будущих

спеціалістів-професіоналів, необхідно формувати бережне ставлення до невоззможним ресурсам здоров'я з позиції многофакторності вибору.

Формування готовності студентів до здоровому образу життя можливе при наявності організаційно-педагогіческих умов:

- всесторонньому використанні нравственного потенціала фізичної культури та спорту як засобів формування культури здоров'я лінії;
- єдинстві формування знань, умінь та навичок, убеждень, цінностних орієнтацій;
- збереження індивідуальних приоритетів в створенні для кожного своєї здоров'я-зберігаючої траєкторії, профілактики, укріплення здоров'я в соціумі [5].

В останні роки активізувалася увага до здоровому образу життя студентів, це пов'язано з об'єктивною потребою суспільства по поводу здоров'я спеціалістів, випускників вищої школи, ростом захворюваності в процесі професійної підготовки, послідовним зниженням роботоспроможності. Необхідно відповідно представляти, що не існує здорового образа життя як некої особливої форми жизнедеяльності відокремленої від образа життя в цілому [5; 12].

Содержание здорового образа жития студентов отражает результат распространения индивидуального или группового стиля поведения, общения, организации жизнедеятельности, закрепленных в виде образцов, до уровня традиционного. Основными элементами здорового образа жития выступают: соблюдение режима труда и отдыха, питания и сна, гигиенических требований, организация индивидуального целесообразного режима двигательной активности, отказ от вредных привычек, культура межличностного общения и поведения в коллективе, культура сексуального поведения, содержательный досуг, оказывающий развивающее воздействие на личность [12].

Організуя свою жизнедеяльності, лінія вносить в неї упорядоченість, використовуючи деякі стабільні структурні компоненти. Це може бути встановлений рівень, коли студент, наприклад, регулярно в одно і та же час питання, ложиться спати, займається фізическими заняттями, використовує закаливаючі процедури. Устойчивой может быть и последовательность форм жизнедеяльности: после учебной недели один выходной день посвящается общению с друзьями, другой – домашним делам, третий – занятиям физической культурой [12].

Ці характеристики здорового образа жития устойчиви по відношенню до постійно змінюючихся численними засобами впливу оточуючого середовища людини. Вони створюють своє роду бар'єри, обмежуючи їх від необхідності відповідно до змін, які виникають в ній. Внутрі цих меж студент волен регулювати свої дії, перевіряти нові образи поведінки. С однієї сторони, устойчиві та повторюючіся компоненти жизнедеяльности обирають на лінію, пов'язані з її індивідуальними підставами, з іншої – вони не є її обраннями, а складаються та отримують культурне значення в процесі обговорювання людей, в ході їх повсякденної практики [12].

Здоровый образ жизни характеризуется направленностью, которая объективно выражается в том, какие ценности им производятся, какие общественные потребности им удовлетворяются, что он дает для развития самой личности. Между реальным образом жизни и порождаемой им системой субъективных отношений возникают противоречия, в процессе разрешения которых происходит перестройка, развитие и совершенствование образа жизни, системы отношений в нем. Важно не только то, как студент живет, но и то, ради чего он живет, чем гордится и против чего борется. Так здоровый образ жизни приобретает оценочное и нормативное понятие [5; 7].

В. И. Ильинич считает, что здоровый образ жизни во многом зависит от ценностных ориентаций студента, мировоззрения, социального и нравственного опыта [5]. Общественные нормы, ценности здорового образа жизни принимаются студентами как лично значимые, но не всегда совпадают с ценностями, выработанными общественным сознанием. Так, в процессе накопления личностью социального опыта возможна дисгармония познавательных (научные и житейские знания), психологических (формирование интеллектуальных, эмоциональных, волевых структур), социально-психологических (социальные ориентации, система ценностей), функциональных (навыки, умения, привычки, нормы поведения, деятельность, отношения) процессов. Подобная дисгармония может стать причиной формирования асоциальных качеств личности. Поэтому в вузе необходимо обеспечить сознательный выбор личностью общественных ценностей здорового образа жизни и формировать на их основе устойчивую, индивидуальную систему ценностных ориентаций, способную обеспечить саморегуляцию личности, мотивацию ее поведения и деятельности.

Анализ фактических материалов о жизнедеятельности студентов свидетельствует о неупорядоченности и хаотичной организации их образа жизни. Это отражается в таких важнейших компонентах, как несвоевременный прием пищи, систематическое недосыпание, кратковременное пребывание на свежем воздухе, недостаточная двигательная активность, отсутствие закаливающих процедур, выполнение самостоятельной учебной работы в то время, которое предназначено для сна, курение и др. В то же время установлено, что влияние отдельных компонентов образа жизни студентов, принятого за 100 %, явля-

Литература:

- Булатова М. М Европейский опыт: уроки и приоритеты / М. М. Булатова // Спортивная медицина. - 2007. - № 1. - С 3-10.
 - Быховская И. М. Человеческая телесность как объект социокультурного анализа (история проблемы и методологические принципы её анализа) / И. М. Быховская // Труды научных ЦОЛИФКа. 75 лет. - Ежегодник, 2002.
 - Герчак Я. М. Формирование готовности к здоро́вьесбережению студентов высшего профессионального образования : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 / Я. М. Герчак. - М., 2007. - 24 с.
 - Григорьев В. И. Физическое воспитание студентов: в 2 ч. / В. И. Григорьев, А. Н. Третьяков / Теория и методика физического воспитания : учебник для студентов вузов физ. воспитания и спорта [под ред. Т. Ю. Круцевич] - К.: Олимп-Л-ра, 2009. - С. 167-183.
 - Ильинич В. И. Физическая культура студента и жизнь / В. И. Ильинич. - М. : Гардарики, 2008. - 366 с.
 - Захарина Е. А. Формирование мотивации к двигательной активности в процессе физического воспитания студентов высших учебных заведений: автореф. дис. ... канд. наук по физ. восп. и спорту: спец. 24.00.02 / Е. А. Захарина. - К., 2007. - 32 с.
 - Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних і розрізняючихся: навч. посібник / Т. Ю. Круцевич,

ма значимо. Так, на режим сна приходится – 30 %, на режим питания – 10–16 %, на режим двигательной активности – 15–30 %. Накапливаясь в течение учебного года, негативные последствия такой организации жизнедеятельности наиболее ярко проявляются со временем его окончания (увеличивается число заболеваний). А так как эти процессы наблюдаются в течение 5–6 лет обучения, то они оказывают существенное влияние на состояние здоровья студентов. Практические занятия по физическому воспитанию в вузе не гарантируют автоматического сохранения и укрепления здоровья студентов. Его обеспечивают многие составляющие образа жизни, среди которых важное место занимают регулярные занятия физическими упражнениями, спортом, а также оздоровительные факторы [5].

Таким образом, можно сделать вывод, что здоровье во многом зависит от образа жизни. Содержание здорового образа жизни студентов отражает результат распространения индивидуального или группового стиля поведения, общения, организации жизнедеятельности. Здоровый образ жизни во многом зависит от ценностных ориентаций студента, мировоззрения, социального и нравственного опыта.

В сфере инновационной деятельности в области физической культуры и спорта большое внимание уделяется поиску новых организационных форм физкультурно-оздоровительной работы со студентами в рамках учебного процесса и во внеучебное время. Согласно современным подходам основными задачами физкультурно-оздоровительной работы в учебном заведении является формирование у студентов потребности к занятиям физической культурой и ведению здорового образа жизни. Это способствует повышению у них функционального состояния, развитию физических качеств, формированию двигательных умений и навыков. Физкультурно-оздоровительная работа помогает эмоциональному, интеллектуальному, духовно-нравственному и эстетическому развитию личности, формированию творческих способностей.

В связи с этим в дальнейших исследованиях становится актуальным и необходимым проведение всестороннего изучения современных направлений и тенденций организации физкультурно-оздоровительной работы по формированию здорового образа жизни студентов, определение путей ее совершенствования.

Г. В. Безверхня. – К. : Олімп. л-ра, 2010. – 248 с.

8. Москаленко Н. Педагогічні інновації у фізичному вихованні / Н. Москаленко // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2009. – № 1. – С. 19–22.

9. Платонов В. Н. Сохранение и укрепление здоровья здоровых людей – приоритетное направление современного здравоохранения / В. Н. Платонов // Спортивная медицина. – 2006. – № 2. – С. 3–14.

10. Салько С. В. Формирование умений здорового образа жизни у студентов медицинского колледжа в индивидуальной и профессиональной деятельности : автореф. дис ... канд. пед. наук : спец. 13.00.08 / С. В. Салько. – Омск, 2006. – 241 с.

11. Теория и методика физического воспитания : учебник / [Под ред. Т. Ю. Круцевич]. – К. : Олімп. л-ра, 2003. – Т. 2. – 392 с.

12. Троценко Н. Н. Высокий уровень образованности студента в области физической культуры как необходимый элемент становления его личности и формирования культуры здорового образа жизни / Н. Н. Троценко // Материалы Междунар. науч.-практ. конф. «Физическое воспитание и спорт в системе образования как фактор физического и духовного оздоровления нации», 8–10 апреля, 2009 г. – Минск : БГУФК, 2009. – Т. 3. – Ч. 2. – С. 275–278.

13. Турчина Н. І. Педагогічні особливості моделей фізичного виховання студентів вузів на різних курсах навчання : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : спец. 24.00.02 / Н. І. Турчина. – К., 2009. – 24 с.

НЕОБХІДНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ САМОСТІЙНИХ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Вербицький В. В., Шаповал М. С.

Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України», м. Суми

Анотація. Робота містить розробку та експериментальне обґрунтування застосування системи фізкультурно-оздоровчих занять за місцями проживання як ефективного засобу досягнення рекреації, оптимізації освітнього процесу щодо формування культури здоров'я та можливості більш ефективного залучення студентів ВНЗ до засвоєння цінностного відношення до фізичної культури за умов дозвілля.

Ключові слова: фізична культура, спорт, здоров'я, фізкультурно-оздоровчі заняття, рекреація, ранкова гімнастика, фізкультурна пауза.

Аннотация. Вербицкий В. В. Необходимость организации проведения самостоятельных физкультурно-оздоровительных занятий по месту проживания. Работа содержит разработку и экспериментальное обоснование применения системы самостоятельных физкультурно-оздоровительных занятий по месту проживания как эффективного средства достижения рекреации, оптимизации образовательного процесса относительно формирования культуры здоровья и возможности более эффективного привлечения студентов вуза к усвоению ценностного отношения к физической культуре в условиях досуга.

Ключевые слова: физическая культура, спорт, здоровье, физкультурно-оздоровительные занятия, рекреация, утренняя гимнастика, физкультурная пауза.

Abstract. Verbicky V. Organizations of leadthrough of independent athletic-health employments at the place of residence need. Contains development and experimental ground of application of the systems of independent athletic-health employments at the place of residence as an effective means of achievement of recreation, optimizations of educational process in relation to forming of health and possibility for more effective bringing in of students.

Key words: physical culture, sport, health, fitness training, recreation, morning exercises, physical pause.

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фізична культура, маючи величезний потенціал не тільки в аспекті поліпшення фізичної підготовленості, здоров'я, але і як засіб формуючого впливу на особистість студента, як ніяка інша діяльність, може бути спрямована на вирішення ряду психофізичних, соціально-психологічних, естетичних завдань [10].

У вищих навчальних закладах фізична культура представлена як учбова дисципліна і як найважливіший компонент формування цілісного розвитку особистості студента. Вона є складовою частиною за-

галальної культури, яка входить обов'язковим розділом у гуманітарний компонент освіти, значущість якого виявляється через гармонізацію духовних і фізичних сил [1–3].

Освоєння цінностей фізичної культури озброює молоду людину розумінням складності життя, допомагає виробити духовно-етичні критерії самооцінки особистості [1]. Це, у свою чергу, вимагає формування і розвитку здібностей до загальнокультурного самовираження, що на практиці означає формування потреби в культурній інформації і знаннях, уміння розпізнавати істинні культурні цінності. Проявом такого прагнення є участь студентської молоді в створенні і діяльності ініціативних об'єднань в області фізкультури.